

## Maalaukset sukeltavat mielen uumeniin

Soili Talja tunnetaan abstrakteista maalauksista, joiden mittakaava ja materiaalit ovat vaihdelleet vuosien kuluessa, mutta muotokieli on säilynyt tunnistettavana. Taljan teoksissa viivalla on tärkeä rooli ja se on käsialan tavoin hänelle tunnusomainen.

Suurikokoisten paperille maalattujen tummasävyisten teosten jälkeen on Taljalta viime aikoina nähty vaaleita kankaalle maalattuja teoksia. Niissä värien päälle asettuvat valkoiset pinnat ja viiva ovat kuin valo vanhoissa symbolistissa maisemamaalauksissa.

Taljan teoksissa onkin havaittavissa sukulaisuutta symbolismille, vaikka ne ovatkin tyyliään abstrakteja. Symbolismille tyypillinen eteerisyys on yksi teosten esteettisistä ominaispiirteistä. Siihen viittaa myös muotokieli, josta on löydettävissä uskonnollisen kuvaston piirteitä ja sommittelullisia ratkaisuja.

Uusissa maalauksissa Taljan väripaletti on keväisen kuulas kuin lumen alta esiin puhkeava puutarha. Osassa teoksia kontrastia luovat syvät tummat väripinnat, jotka eivät kuitenkaan enää lähentele mustaa vaan perustuvat väreihin kuten metsäkuusen vihreään ja yötaivaan siniseen. Sommittelu on kohoavaa, viiva nostaa muotoja ylöspäin ja välillä mieli rakentaa abstraktiin pintaan kuvan kurkottavista hahmoista, jotka voi nähdä ihmisen muotoina.

Taljan abstrakteja maalauksia inspiroi eri kulttuurien jumalatarmotiivit. Niissä voi nähdä kaikuja intialaisesta estetiikasta, bysanttilaisesta taiteesta ja Neitsyt Marian attribuuteista kuten sinisestä viitasta tai valkoisesta liljasta. Talja rakentaa symbolistisen ja abstraktin maailmansa jumalattarien siipien suojaan sekä piirtää häpeilemättömän feminiinistä viivaa.

Viiva onkin teoksissa usein pääosassa. Se kaartuu ja elää väripintojen päällä. Parhaimmillaan se on kuin pinnalle laskeutunut nauha, jonka vaivattomuus tekee siitä miltei näkymättömän. Se on osa sommitelmaa, sen varaan rakentuu jäntevä kontrasti maalauksellisille väripinnoille ja kerroksiselle sivellintyöskentelylle.

Vaikka viiva on osin irrallista ja feminiiniseksi tulkittavaa, se ei silti ole kovin dekoratiivista. Teokset eivät ole pitsimäisiä tai muutoinkaan koristeellisia. Maalauksissa on enemmän nähtävissä kaikuja ekspressiivisyydestä ja vahvasta intuitiosta. Ne voisi halutessaan luokitella informalistisiksi puhtaan visuaalisen tulkinnan kautta, mutta juuri teosten symbolistinen sävy tekisi tästä tulkinnasta ohuen. On kiinnostavampaa löytää teoksista myös tarinallinen puoli ja antautua sen vietäväksi.

**Veikko Halmetoja**

*Soili Talja on opiskellut Kuvataideakatemiassa maalausta ja kuvanveistoa vuosina 1983-88. Hänen teoksiaan on nähty viime vuosien mm. Porin, Tuusulan, Joensuun ja Orimattilan taidemuseoissa sekä Finlayson Art Arean kesänäyttelyssä. Hänen teoksiaan on lukuisissa kokoelmissa mm. Nykyaikaisen museon Kiasman kokoelmissa, Espoon modernin taiteen museossa, Saastamoisen kokoelmissa ja Suomen valtion kokoelmissa.*